

Lesarabrøv

Sparið ikki ungdómin burtur!

Nú um dagarnar bóust tíðindi um, at ongir næmingar verða tiknir inn á sjúkrasystraskúlan í ár. Avgerðin varð tikin fyrri at spara heilsuverkinum næmingalønirnar umleið 1,5 milliónir krónur. Roknistykkið tyktist kanska einfalt, men hvussu við avleiðingunum?

Sjúkrasystrar hava fingið útbúgving í Føroyum síðan aldarmót. Í 1960 fingið vit sjúkrasystraskúlan, og síðani tá eru umleið 20 nýggjar sjúkrasystrar útbúar hvørt ár. Føroyska sjúkrasystraútbúgvingin er internationalt viðurkend, og er hægsta útbúgvingin, givin innan føroyska heilsuverkið. Hon hevur borgað fyrri einum høgum støði innan heilsu- og sjúkræktina, sum eg ikki meti, at vit sum føroyingar hava ráð til at spara burtur.

Hyggja vit eina ferð afturat at roknistykkinum, er tað ikki so einfalt kortini, tí hvar fara teir ungu kvinnurnar, sum nú ikki sleppa inn á sjúkrasystraskúlan? Nakrar fara av landinum, antin at fáa sær arbeiði ella at nema sær kunleika. Aðrar

verða heima. Tá id vit vita hvussu stórt arbeiðsloysið er, serliga millum kvinnur, fer ein partur óivað at koma undir arbeiðsloysisstuðul, undir forsorgarhjálp. Hevði tað ikki loyst seg betur bæði fíggarliga og moralskt, at latið tær fingið eina útbúgving, sum í longdini kostar minni enn almennur stuðul? Mær vitandi eru sjúkrasystranæmingar í dag lesandi á javnføti við onnur lesandi, tí undrar tað meg, at uppskotið ikki hevur verið framtíð um at veita teimum lestrarstuðul í staðin fyrri løn. Útbúgvingin kundi so verið varðveitt, og útreiðslurnar spardar. Eg vóni, at hugsað verður um avgerðina eina ferð afturat.

Atsomu skerjingar fara fram innan aðrar útbúgvingar, vita vit eisini, samstundis sum arbeiðsloysið økist. Eg haldi, at ungdómurin verður sera illa viðfarin, og tað harmar meg nógv. Vónandi eru tað bert gitingar, at ætlanin eisini er at minka munandi um næmingatalið á studentaskúlum, HF skúlum og øðrum skúlum, tí

hetta fer óivað at viðføra, at mong ung longu fara av landinum 16 ára gomul. Sjalvandi nýst tað ikki at verða ein ólukka at fara heimanifrá, men eg fari at pástanda, at munur er á at fara við tí barlastini, ein holl skúlagongd ella ein goð útbúgving gevur og at nýðast at fara hálvvaksin úr 9. ella 10. flokki.

Júst hesi árin frá tey eru 15-16 ára gomul hava so ómetliga stóran tyding. Tey ungu búast og knyta seg til fólk og stað. Tey tillaga seg og verða integrerað í tað samfelagið, tey liva í, og identifiktionin við heimlandið kámost, serliga tá hugsað verður um, at møguleikarnir at koma heim at ferðast ikki eru teir somu, sum teir hava verið. Eg veit um fleiri ung fólk miðri, sum ikki koma heim í summar, tí pengarnir ikki røkka til, og tí at illa ber til at fáa arbeiði, sum fyrri mong er neyðugt ískoytt fyrri at klára seg. Verður hetta ár um ar, so verður lættari at vera burturi, og tilknýtið til alt her heima verður minni.

Vit kunnu í ringasta fari

missa ein stóran part av tí unga ættarliðinum. Tað eru tey, sum um stutta tíð skulu eiga børnini. Ein avleiðing má tí verða, færri børn, samstundis sum vit vita, at talið av gomlum økist í samfelagnum. - Um vit ikki hava ráð til at hava tey ungu heimanú, hava vit sorið til ikki at hava tey heima um nokur ár. Min innliga áheitan til politikararnar verður tí *Sparið ikki um ikki ungdómin burtur*.

Anna Maria Persson
Sjúkrasystrir

Arbeiðstiltøkini hjá Havnar Kommunu

Tórshavnar býráð eigur tókk uppiborna fyrri royndurnar at fáa ung út í arbeiði.

Tað, at tey ikki eru so mong, sum hava tikið av hesum tilbóði, ger at tit kanska eru vónsvikin. Men lat okkum hyggja

at orsökunum.

Tit hava kunnað borgararnar gjøgnum fjølmiðlarnar - bæði væl og virðiliga. Tit hava vist, at stórt fyrirreikingararbeiði er gjort av dugligum fólki, sum duga at siggja, hvussu neyðugt tað er fyrri tann unga, at hann fær sjálvsátt, soleiðis at hann kann sleppa at brúka ta ómetliga orku, hann nátturliga hevur. Sleppur hann ikki at brúka orku sína á skilagoðan hátt, so verður orkan brúki til annað, sum ikki er so gott fyrri hann sjálfan ella umhvørvið.

Tíverri eru tað nokur, sum leggja annað í hetta, sum tit royna at beta upp á í goðan mun. Onkur fjølmiðlamaður hevur helst valt skeivt starv sjálvur. Vit hoyrdu herfyri ein slíkan royna at fáa samrøðu í lag. Men tað, sum vit lurtarar fingi burtur úr var: Hann var subjektivur - hann spordi upp í saman spurningar, sum fyrirreikararnir høvdu svarað fleiri ferðir - hann dugdi ikki at lurtar eftir svarum tykkara.

Hetta var sera ólondandi at lurtar eftir. Ei undur í, at ung ívast, tá tað verður lagt soleiðis upp - tey fáa lítla og ongala - keðiligt at 18 ára gomul fáa meira enn 16 ára gomul - og at hetta ikki er nóg áhugavert o.s.fr.

So væl kenni eg tykkum í Tórshavnar býráð - politikarar og starvsfólk, at hetta bert er ein byrjan, sum kann fáast út í lívið vegna fíggarorku - eru tit byrjað, so veit eg, tit ikki ætla at gevast.

Tað var Kjartan Mohr, sáli, sum segði: "Tað verður syndarligt, um Tórshavnar býráð er størsti arbeiðsgevari".

Men aftan fyrri tykkara royndir á hesum øki, hava tit

ikkí hesa ætlan, men tit royna at loysa eitt stórt vandamál, ungdómnum til frama.

Ungdómur hevur gingið 10 ár í skúla - frammanundan hava nógv teirra verið á stovum, sum hava lagt alla orku í at fáa tað einstaka barnið at gerast so sjálvbjargið sum gjørligt.

Vanlukkan hendir, at arbeiðsloysið tekur ov urðond, so hesi ungu als ikki sleppa at royna seg. Hetta brytur niður - líkam og sál.

Foreldrini eru hjálparleys, hvat skulu tey gera? Nokur halda síðan fram á onkrum skúla meira og minni motiverað.

So hini, sum ikki fara í skúla?

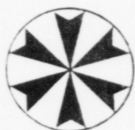
Sjálv haldi eg, at nógvir av leiðandi *munnum* í samfelagnum í vinnu og politikki hava gingið í skúla til teir eru u.l. 30 ár, so komu teir heim aftur til Føroya og gjørdust stjórar. Teir hava aldri kent tað "at arbeiða í lastini ella á dekk, innum", sum skiparnir segði.

Væli tykkum, haldið fram at hjálpa.

Og tit tykkum ungu? Latid ikki onnur sig tykkum, at tit skulu hava stutta arbeiðstíð og nógv løn - tað høvdu vit heldur ikki fyrri! Og enn minni í hesum ikkrepputíðum.

Flestu tykkara eru so skilagoð og hava fingið so goðan skúla, at tit duga at siggja, at tit mugu vera við at fáa landið aftur á fótur. Brúkið orku tykkara, tit tað eru tit, sum skulu taka við, og hóast byrðan er tung hjá tykkum, so seta vit alla vón til tykkara.

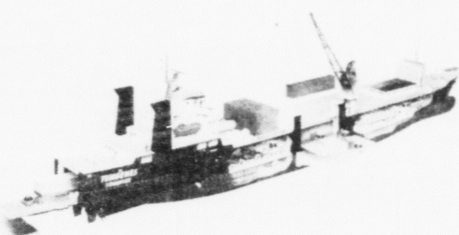
Tórshavn, 05.05.93
Hanna L. Isberg

Pf. NORDIC LINE

Hoyviksvegur 61 - Box 43 - FR-110 Tórshavn - Færø Islands
Tlf. +29814980 - Fax +29815926 - Telex 81215

Vit sigla nú aftur við farmi

FERÐAÆTLAN

úr Føroyum	Hósdag
í Hirtshals	Leygarmorgun
í Hundested	Sunnudag
í Fredericia	Mánadag
í Ålborg	Mikudag miðdag
í Føroyum	

AVGREIÐSLUR:

Hirtshals:

Nordic Line Agencies Aps
Læssensvej 12
Hirtshals
Tlf. 098-943000
Fax: 098-945208
Tx: 67756

København:

A. Henriksen Shipping Aps
Kanalholmen 1
DK-2650 Hvidovre
Tlf. 036-771633
Fax: 036-771904

Hundested:

Kattegat Terminalen Aps
A. Henriksen Shipping
Færgevej 6
DK-3390 Hundested
Tlf. 042-340450
Fax: 047-980450

Fredericia:

Lillebaelt Shipping A/S
Oceankaj 12
DK-7000 Fredericia
Tlf. 075-914100
Fax: 075-914201
Tx: 51240

Ålborg:

C. J. Shipping A/S
Strandvejen 6
P.O. Box 1743
Tlf. 098-122566
Fax: 098-113215
Tx: 69735

Føroyar:

Nordic Line Agencies P/F
Hoyviksvegur 61
Box 43
FR-110 Tórshavn
Tlf. +29814980
Fax: +29815926
Tx: 81215

Deyvafelag Føroya

hevur skrivstovu í Deyvahúsinum "Eiffata", Íslandsvegur 10 B, 100 Tórshavn. Telefon/Telefax 17597 og Telefax 41992. Skrivtelefon tlf. 0123 og bíð um 16929 ella 41792.